

közlemények

Ebben a rovatban a Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtára /MŰEK/ beszámolókat, tudósításokat, módszertani tanácsokat stb. közöl a műszaki felsőoktatási könyvtárhálózat számára. Kérjük a műszaki egyetemi könyvtárosokat, hogy közleményeiket a MŰEK hálózati és módszertani csoportjának megküldeni sziveskedjenek.

378.962:02

ÚJ UTAKON A NEHÉZIPARI MŰSZAKI EGYETEM KÖNYVTÁRÜGYE

A közelmúltban az egyetem felelős vezetői körében és a budapesti arra hivatott szervek előtt is gyakran szóba került az egyetem könyvtárügye. A kérdés már régóta várt megtárgyalásra, közben évtizedes nehézségek és hibák halmozódtak egymásra. A könyvtár munkájának mai intenzitásával, belső rendjével és főleg szolgáltatásaival nem vitta ki a közvélemény elismerését. Részben ez a tény, részben az oktatásügy további fejlődését célzó oktatási reform és a műszaki felsőoktatás fokozott iramu előretörése következtében a Nehézipari Műszaki Egyetem felfejlesztésének szükségessége terelte az egyetem állami- és pártvezetésének figyelmét a könyvtár felé. Előtérbe került a könyvtár ügye azért is, mert korszerű szakismeretekkel, megalapozott marxista világnézettel és színvonalas humán műveltséggel csak úgy lehet utra bocsátani jó szaktudású és általánosan művelt mérnököket, ha az oktatói és pedagógiai munka kellő alátámasztást kap az aktív, magas fokú tudományos és politikai munkát végző könyvtártól. Továbbá az oktatási programmal összefüggő és más forrásokból táplálkozó témakutatások elvégzése, s a fiatal oktatói és kutatói gárda szakmai és politikai fejlődése, ismereteinek állandó tágitása, általános műveltségének szélesítése csak a könyvtár dinamikus munkája árán valósíthatók meg.

Első lépésként a könyvtárügyi jogszabályok ismerete alapján, az oktatásügyi, tudománypolitikai és egyéb tényezők tanulmányozása után, megfogalmaztuk azokat a főbb feladatokat, amelyek meghatározzák munkánk irányát és lényegét, utmutatásul szolgálnak évtizedek perspek-

tívájához. A könyvtár strukturáját és az ezen nyugvó tevékenységet az alábbi funkciók és kötelezettségek szabják meg:

1. Az egyetemi hallgatók szakmai és politikai érdeklődésének ki-elégítése, illetőleg az érdeklődés felkeltése és irányítása.
2. Az egyetemen folyó tudományos kutatás irodalommal, bibliográfiákkal és módszertani segédletekkel történő támogatása.
3. Hallgatók és oktatók részére meghatározott közművelődési funkciók gyakorlása.
4. A könyvtár az egyetemi tanszékek és intézmények hálózati központja, az ebből származó feladatok elvégzése.
5. A bányászati és kohászati irodalom területén a tudományági szakkönyvtári teendők maradéktalan ellátása.
6. A borsodi iparmedence műszaki könyvtáraival, dokumentációs intézeteivel és kutatóival aktív és termékeny kapcsolat, együttműködés kiépítése.

Az elvégzendő feladat igen nagy, de nem torpanhatunk meg a nehézségek előtt. Máris folyamatban van az erők és források számbavétele, a könyvtár munkájának új utakon történő elindítását szorgalmazó program kidolgozása. Programunk jóváhagyásához és támogatásához - többek közt - igénybe vesszük az Országos Könyvtartügyi Tanács és a Budapesti Műszaki Egyetem Könyvtárának támogatását és segítségét.

A könyvtár megújodását és valóban tudományos szemléleten és gyakorlaton nyugvó egyetemi könyvtárrá való kifejlődését célzó érdemi munkát a vizsgálódások befejezése után azonnal megkezdjük. Első lépésként a belső szervezeti egységeket alakítjuk ki. /Az elmúlt 10 évben a könyvtár belső szervezetét tekintve nem jutott el egy csoport megalakításáig sem. Jelenleg a könyvtár minden egyes dolgozója egyedileg tartozik a könyvtár vezetőjéhez apró és globális gondjaival együtt./

Amde a feladatok olyan nagyok és súlyosak, hogy a könyvtár mai ereje a legnagyobb erőfeszítések mellett sem elegendő a növekvő igények kielégítéséhez. A káderfejlesztésben minőségi javulást és létszámbeli emelkedést kell elérnünk. A rendkívül szűk helyviszonyok időlegesen megoldása nem tűr további halasztást. A szükséges technikai feltételek megteremtése megfelelő hitelek biztosítását sürgeti. Szinte valamennyi munkaterületen egészen mély alapok lerakása szükséges. Szervezett és fegyelmezett munkát kell végezni, időálló módszerek bevezetését kell megfontolni és döntés után engedmény és lazaság, sőt változtatás nélkül kell törekedni a végrehajtásra. A jelenlegi munkatársak aktivizálására, alkotó és kezdeményező készségük hatékony kibontakoztatására a jövőben több figyelmet fogunk fordítani. Azonnal fel kell számolni a más könyvtárak irányában tanusított zárkózottságot és széleskörű tapasztalatcsere akció keretében ki kell tární a kapukat a másutt kidolgozott és jól bevált módszerek előtt.

E néhány glosszaszerű mondat elég annak bizonyosságára, hogy az érintett területek által hordozott problémák megoldása csak kellő támogatással lehetséges. Ugy látszik, hogy az egyetem állami- és pártvezetése fokozott figyelmet és érdeklődést tanúsít a könyvtár iránt. Minden bizonnyal - az egyetem nehéz helyzete ellenére is - sor fog kerülni a helyiségek bővítésére és a kellő anyagi és pénzügyi tartalékoknak a könyvtár céljaira történő felhasználására.

A káderfejlesztés a könyvtár vezetése által kidolgozendó módon az egyetemi, állami és pártszervek, valamint a Művelődésügyi Minisztérium támogatásával vihető előbbre.

A szervezeti felépítés és munkamódszerek kidolgozása és fokozatos bevezetése érdekében elsősorban a hálózati központra, a Budapesti Műszaki Egyetem Könyvtárára és a helyileg közel eső, s igen eredményesen dolgozó Debreceni Egyetemi Könyvtárra szeretnénk támaszkodni. Emellett az összes hazai - és alkalom adtán külföldi - egyetemi, esetleg más könyvtárak munkáját is tanulmányozni fogjuk. Ezenkívül elsősorban az Országos Műszaki Könyvtár gazdag tapasztalatait szeretnénk hasznosítani.

Hisszük és reméljük, hogy felettes szerveink és társegyetemeink körében megjelölhető támogató készségre számítva és építve, saját erőink maximális megfeszítésével, néhány esztendő szívos munkája egy új, rohamosan fejlődő műszaki egyetemhez méltó könyvtár alapjait rakja le.

dr. ZSIDAI József

025.2:026:378.962

A KÖZPONTI KÖNYVTÁR ÉS A TANSZÉKEK EGYÜTTMŰKÖDÉSE AZ ÁLLOMÁNY TERVSZERŰ GYARAPÍTÁSÁBAN

Az uralkodó felfogás szerint a könyvtári életnek három tényezője van: az állomány, az olvasó és a könyvtáros. Mind a három tényező elengedhetetlen eleme a könyvtári életnek, ha a három tényező közül bármelyik is hiányzik, modern értelemben vett könyvtárról, illetve könyvtári életéről nem beszélhetünk.

Ha azonban a modern tudományos könyvtárak életét kissé közelebbről szemügyre vesszük, azt látjuk, hogy van az olvasók táborának egy olyan rétege, amely érdeklődésének intenzitásánál és sajátos módjánál fogva magára vonja a figyelmet: ezek a könyvtár gyűjtőkörével kapcsolatos tudományágak művelői, akik nemcsak azért veszik igénybe a könyvtár szolgáltatásait, hogy a tudományág jelenlegi állásáról tájékozódjanak, hanem azért is, hogy annak fejlődését saját munkájukkal előbbre vigyék.